

BOZKURT DESTANI

Bozkurt Destanı, bilinen en önemli iki Kök-Türk destanından biridir (ötekisi **Ergenekon Destanı'dır / ayrıca Ergenekon Destanı'nın, Bozkurt Destanı'nın devamı olması kuvvetli bir olasılıktır**). Bu destan bir bakıma Türkler'in soy kütüğü ve var olma hikâyesidir. Ayrıca, Türk ırkının yeni bir var oluş biçiminde dirilişi de diyebileceğimiz Bozkurt Destanı, Bilge Kagan'ın Orkun Anıtları'ndaki ünlü vasiyetinin ilk sözleri olan **"Ben, Tanrı'nın yarattığı Türk Bilge Kagan, Tanrı irâde ettiği için, kaganlık tahtına oturdum"** cümlesi ile birlikte düşünülecek olursa, soy ve ırkın nasıl yüceltilmek istenildiğini de anlatmaktadır. Destan, Çin kaynaklarında kayıtlıdır. Bozkurt Destanı'nın iki ayrı söyleniş biçimi vardır. Ama bu iki varyant arasındaki fark azdır ve Çinliler'ce yazıya geçirilirken ad ve kelimelerin Çince'ye uydurulma gayreti yüzünden ortaya çıkmıştır. Kimi araştırmacılar, Türkler'le ilgili başka bir kurt efsanesini de katarak bu varyant sayısını üçe çıkarsalar da, aslında onların Bozkurt efsanesinin üçüncü söyleniş dedikleri bu destan, Hunlar çağındaki Usun Türkleri'nin bir efsanesidir. Bu efsane, [Hunlar'da Kurt](#) adlı bölümde anlatılmıştır. Bozkurt Destanı'nı, Çin'de hüküm sürmüş Chou hanedanının resmi tarihinin 50. bölümünde ve yine Çin hanedanlarından olan Sui sülalesinin resmi tarihinde kayıtlıdır.

Bozkurt'tan türeyiş efsaneleri, Türk mitolojisinin en ileri ve romantik bölümüdür. Türk mitolojisinde genel olarak **tüm millet düşmanlarınca yok edilir, geriye yalnızca bir çocuk kalırdı**. Türk özelliğini taşıyan hemen her efsanede bu motifi bulmak mümkündür. Aşağıda yer verilen Bozkurt Destanı'na göre Türkler, eskiden Batı Denizi adlı bir yerin batısında oturmakta idiler. Efsanedeki Batı Denizi, Aral Gölü olabilir. Batı Denizi'nin Altay Dağları ya da Tanrı Dağları üzerinde bir göl olması da muhtemeldir. Destandaki, geriye kalan tek çocuğun kolları ile bacaklarının kesilerek bir bataklığa atılması da, Türk mitolojisinde önemli bir yer tutar. Bu tür bataklık motifleri, Hun ve Macar efsanelerinde de vardır.

Türkler'in yeniden türeyişlerini anlatan bir destan olan Bozkurt Destanı'nın kısa bir özeti aşağıda verilmiştir: